

JWS

Johannes Wier Stichting
voor gezondheidszorg
en mensenrechten

WERKPLAN 2017

Aan het begin van dit verkiezingsjaar kan worden geconstateerd dat de staat van de mensenrechten in de Nederlandse gezondheidszorg zoals beschreven in het meerjarenplan 2016 – 2020 in grote lijnen ongewijzigd is gebleven. Onzeker is welke ontwikkelingen zich na de verkiezingen zullen voordoen. Daar waar nodig zal JWS daarop inspringen. Vooral nog bouwt dit werkplan voor het jaar 2017 voort op het meerjarenplan 2016 – 2020 en de behaalde resultaten in 2016.

Hiernavolgend een opsomming van de activiteiten en beoogde resultaten in 2017:

1. Mensenrechteneducatie (MRE):

1.1 De toegang tot de gezondheidszorg voor ongedocumenteerden

Met Dokters van de Wereld (DvdW) is in 2015 een samenwerkingsverband aangegaan om de toegang tot de gezondheidszorg voor ongedocumenteerden in de komende drie jaar te bevorderen. De bijdrage van JWS aan het project van DvdW betreft de deskundigheidsbevordering van professionals in de zorg op het terrein van 'het recht op gezondheid' van ongedocumenteerden en de wet- en regelgeving die ten doel hebben om dit recht te waarborgen te bevorderen. De activiteiten in 2017 - 2018 zijn in een apart jaarplan beschreven en bouwen voort op de behaalde resultaten in 2016 - 2017.

1.2 E-cursus 'Ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers'

Het project 'de ontwikkeling van een e-cursus ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers', bouwt voort op de ontwikkeling van een handreiking voor ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers dat in 2015 werd afgerond. De afdeling Metamedica van de Medische Faculteit van de Vrije Universiteit (VUmc) is in 2016 bereid gevonden om het project uit te voeren. Eind 2016 is het projectvoorstel voor de ontwikkeling van de e-cursus opgesteld en ingediend bij ZonMw, in het kader van het Verspreidings en Implementatie programma. Tevens is aanvullende financiële steun gezocht. Verwacht wordt dat begin 2017 uitsluitsel wordt verkregen over de aanvragen voor financiële steun om de e-cursus te kunnen ontwikkelen. Het project kan dan in 2018 worden afgesloten.

Beoogd resultaat in 2017:

- *De ontwikkeling van de e-cursus ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers is van start gegaan.*

1.3 E-cursus 'medische begeleiding bij hongerstakingen'

Dit project betreft de vertaling naar de Nederlandse taal en context van de Engelse module medische begeleiding bij hongerstakingen van de Noorse artsen vereniging. In 2017 wordt een start gemaakt met de vertaling van deze module en zal gezocht worden naar financiële middelen om de e-module te programmeren.

Beoogd resultaat in 2017:

- *De Engelse e-module ‘medische begeleiding bij hongerstakingen’ is vertaald naar de Nederlandse taal en context en financiële steun voor de programmering van de e-module is met succes geworven.*

1.4 Inbedding van ‘gezondheidszorg & mensenrechten’ in de curricula van zorgprofessionals

JWS zal zich, samen met o.a. haar adviseurs, inspannen om ‘het recht op gezondheid’ duurzaam ingebed te krijgen in de verschillende curricula van zorgprofessionals. Daarnaast sluit JWS zich aan bij het initiatief van enige Hogescholen om mensenrechten in het curriculum te krijgen.

Beoogd resultaat in 2017:

- *Met enkele van haar adviseurs heeft JWS een strategie ontwikkeld om ‘het recht op gezondheid’ op de agenda van medische faculteiten te plaatsen.*
- *JWS heeft een bijdrage geleverd aan het creëren van draagvlak voor het inbedden van ‘het recht op gezondheid’ in de curricula.*

1.5 Nieuwsbrief en e-nieuws

Beoogde resultaten in 2017:

- *Medio 2017 is een Nieuwsbrief verschenen*
- *In 2017 is elk kwartaal het e-nieuws verstuurd naar de abonnees daarvan.*

1.6 Overige MRE activiteiten

Beoogde resultaten in 2017:

- *Er is, in samenwerking met de FMMU, eenmaal een intervisiegroep van vertrouwensartsen bij honger- en dorststakingen bijeen geweest.*
- *Er is een speciaal dossier ‘kinderrechten en gezondheidszorg’ ontwikkeld voor de website van JWS*
- *Op aanvraag zijn overige mensenrechteneducatie activiteiten geboden.*

2 Bijdragen aan schaduwrapportages

Voor zover bij dit schrijven bekend zal in 2017 bijdragen worden gevraagd voor de schaduwrapportages ten aanzien van het Internationaal Verdrag inzake de Economische, Sociale en Culturele Rechten (ICESCR) en het Internationaal Verdrag tegen Foltering (CAT). Indien ook andere bijdragen worden gevraagd voor het opstellen van *list of issues* of aan schaduwrapportages ten aanzien van verdragen die ook aspecten van ‘het recht op gezondheid’ betreffen zal JWS ook daar aandacht aan besteden.

Beoogd resultaat in 2017:

- *JWS heeft bijdragen geleverd aan de schaduwrapportages ten aanzien van het ICESCR en het CAT.*

3 Signalering, pleitbezorging en lobby

JWS zal (dreigende) misstanden in de zorg signaleren en registreren en, indien daar aanleiding voor is, daarover melding maken bij geëigende instanties en als lobbyist en pleitbezorger optreden.

Beoogd resultaat in 2017:

- *In 2017 heeft JWS als lobbyist en pleitbezorger gereageerd op signalen over (dreigende) misstanden in de zorg.*

4 Onderzoek naar behoeften van niet GGZ hulpverleners naar steun bij het omgaan met ethische dilemma's in de zorg voor en begeleiding van asielzoekers

Er blijkt niet alleen belangstelling voor de handreiking 'ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers te bestaan bij professionals in de GGZ, maar ook bij andere hulpverleners die betrokken zijn bij de zorg voor asielzoekers, zoals huisartsen en vrijwilligers. In 2017 zal worden onderzocht of de handreiking voldoet aan hun behoeften, of dat deze groepen hulpverleners geconfronteerd worden met andere ethische dilemma's in hun zorg voor of begeleiding van asielzoekers en/of behoefte hebben aan (ook) andere vorm van steun. Op basis van dit onderzoek zal worden besloten of voor deze groepen een andere vorm van ondersteuning projectmatig zal worden ontwikkeld. Voor het onderzoek zal een stagiaire worden geworven.

Beoogd resultaat in 2017:

- *In 2017 is met succes een stagiaire aangetrokken die een start heeft gemaakt met onderzoek naar de behoeften van ondersteuning bij het omgaan met ethische dilemma's in de zorg voor en begeleiding van asielzoekers van hulpverleners die niet tot de GGZ kunnen worden gerekend.*

5 Debatten en refereerbijeenkomsten

Ook in 2017 zal JWS weer een openbaar symposium over een actueel onderwerp organiseren en daarvoor accreditatie aanvragen. Daarnaast zullen drie refereerbijeenkomsten over actuele thema's worden georganiseerd voor het directe netwerk en eventuele andere belangstellenden.

Beoogd resultaat in 2017:

- *Er heeft één geaccrediteerd symposium plaats gevonden over een actueel onderwerp.*
- *Er zijn drie refereerbijeenkomsten georganiseerd.*

6 De organisatie van JWS

6.1 Het bestuur

In het bestuur is aan het begin van 2017 de vacature voor een (huis)arts nog niet ingevuld. Daarnaast heeft de voorzitter aangekondigd in november 2017 haar functie in het bestuur te beëindigen. Ook een lid van het algemeen bestuur zal door vertrek naar het buitenland haar lidmaatschap neerleggen. Er zal om die redenen veel aandacht moeten worden besteed aan het werven van een nieuwe voorzitter en andere bestuursleden en aan een mogelijke onderlinge herverdeling van taken.

Daarnaast zal aandacht worden besteed aan de eigen deskundigheidsbevordering betreffende de thema's in de gezondheidszorg & mensenrechten die JWS op de agenda heeft.

Beoogde resultaten in 2017:

- *De vacatures in het bestuur zijn aan het einde van 2017 met succes ingevuld en een onderlinge (her)verdeling van taken heeft plaats gevonden.*
- *Een inventarisatie heeft plaats gevonden naar de deskundigheid binnen het bestuur betreffende de thema's die in dit werkplan worden genoemd en eventuele leemtes zullen met deskundigheidbevorderende activiteiten worden opgevuld.*
- *De begrotingscyclus is tijdig uitgevoerd.*
- *Er heeft een evaluatie van de werkzaamheid van het huishoudelijk reglement plaats gevonden en is up-to-date gemaakt.*

6.2 Het secretariaat

Beoogde resultaten in 2017:

- *De handleiding van de werkprocessen op het secretariaat is geactualiseerd.*

6.3 Het Comité van Adviseurs

Beoogde resultaten in 2017:

- *Het Comité van Adviseurs is eenmaal bijeengekomen om over de voortgang van het beleid van JWS te spreken en daarover te adviseren.*
- *Individuele leden zijn waar relevant betrokken bij dan wel geconsulteerd over activiteiten van JWS.*

6.4 Het netwerk van direct betrokkenen

Beoogd resultaat in 2017:

- *Leden van het directe netwerk van JWS, de zogenaamde vrijwilligers, zijn waar mogelijk actief betrokken bij de uitvoering van de diverse activiteiten van JWS.*

6.5 Samenwerking en relaties

Er zal o.a. worden nagegaan of met de andere mensenrechtenorganisaties binnen het Amnestyhuis samenwerking kan worden opgebouwd.

Beoogde resultaten in 2017:

- *JWS is nieuwe vormen van samenwerking aangegaan en bestaande vormen van samenwerking en relaties versterkt dan wel bestendigd.*

6.6 Financiën, marketing en communicatie

Beoogd resultaat in 2017:

- *Er is meer geïnvesteerd in de profilering van JWS, o.a. door het gebruik van Twitter en Facebook en het schrijven van artikelen.*
- *Er is tijd en energie gestoken in het werven van structurele financiering voor een betaalde kracht op het secretariaat.*